

منادی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

مؤسس: غلام محی الدین انیس

تأسیس: ۱۳۰۶

مولوی عبدالکبیر کفالت ریاست الوزرا را بدوش گرفت

مولوی عبدالکبیر معاون سیاسی ریاست الوزرا به حیث کفیل ریاست الوزرا گماشته شد. ذبیح الله مجاهد سخنگوی امارت اسلامی افغانستان دیروز در توییتی گفته است: «ملا محمد حسن آخند رئیس الوزراء امارت اسلامی افغانستان به منظور معالجه و استراحت مدتی در ولایت قندهار می باشد» اینکه امور ریاست الوزرا با تعویق و موانع مواجه نشود، مولوی عبدالکبیر معاون سیاسی ریاست الوزرا به حیث کفیل مقام ریاست الوزراء امور را پیش خواهد برد» خود گفته است «این کار در روند حکومتداری یک کار عادی می باشد، کسی در این مورد تلاش تشویش افکنی و تبلیغات نکند، ونه هم هموطنان ما تشویش نمایند.»

روزنامه ملی انیس • پنجشنبه ۲۸ ثور ۱۴۰۲ هجری شمسی • ۲۸ شوال المکرم ۱۴۴۴ هجری قمری • ۱۸ می ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۸۳۹

برگزاری امتحان ورود به صفوف قوت های خاص

پنجصد تن از مجاهدین امتحان ورود به صفوف قوت های خاص «کماندو» را در مرکز تعلیمی قول اردوی ۲۰۹ الفتح، سپری کردند دفتر مطبوعاتی وزارت دفاع ملی دیروز با نشر این خبر گفته است: این امتحان ۷ص

خواست امارت اسلامی بر همکاری نهادهای اکادمیک در تحکیم نظام و بازسازی کشور

کردند که همیشه مورد پذیرش قرار گرفته اند و به خواست های شان رسیدگی شده است.

مولوی عبدالکبیر کفیل و معاون سیاسی ریاست الوزرا گفت که در تحکیم نظام اسلامی قربانی افغانان و همکاری آنان با مجاهدین، قابل تقدیر است. وی افزود که امارت اسلامی افتخار می نماید که افراد با نفوذ، اساتید پوهنتون ها و مدارس با آن همکاری می کنند ۷ص

مولوی عبدالکبیر کفیل و معاون سیاسی ریاست الوزرا در دیدار با شماری از استادان متقاعد نهاد های اکادمیک و مدارس گفت: افتخار داریم که مشوره و همکاری استادان پوهنتون ها و مدارس را با خود داریم. دفتر مطبوعاتی ریاست الوزرا دیروز با نشر این خبر گفته است: مولوی عبدالکبیر معاون سیاسی ریاست الوزراء امارت اسلامی با شماری از استادان متقاعد پوهنتون ها به ریاست

واکنش امارت اسلامی در باره اظهارات تازه مقامات ایرانی

مقام های امارت اسلامی در واکنش به اظهارات تازه برخی مقامات ایرانی در مورد حق آبه آن کشور از دریای هلمند، می گویند که بر اساس معاهده سال ۱۳۵۱، حق آبه ایران تأمین می شود و نگرانی مقامات آن کشور بی جا است. این در حالی است که محمود احمدی بیغش، عضو کمیسیون امنیت ملی ۷ص

پتیل: له افغانانو سره د امریکا مرستې دوامداره دي

پتیل: له افغانانو سره د امریکا مرستې دوامداره دي. پر اسلامي امارت در وړانو سياسي او اقتصادي بندیزونو سرچینه که خه هم امریکا ده، خود یاد هیواد بهرنیوو چارو وزارت ویاند ویدانې پتیل د خبري کنفرانس پر مهال بیا وپیلی، له افغانانو سره لا هم تر ټولو دپېرې مرستې دوی کوي او له افغانانو دوامداره ملاتړ ته کلک ژمن دي. پتیل وپیلی، دوی ارمنو افغانانو ته ۷ص

بشري مرستې د ملګرو ملتونو اړونده ادارو او انجمنونو په مرسته رسوي. هغه زیاته کړې: «سور د ملګرو ملتونو ادارو او انجمنونو سره خبرې کوو، چې دا ترلاسه کړو، چې زموږ بشري مرستې اړمنو افغانانو ته رسېږي. موږ سیمه کې له متخصصینو سره او هغو سازمانونو سره کار کوو ۷ص

کاهش قیمت بسته های اینترنتی و تماس های تلفونی

مستولان اداره اترا می گویند برای اولین بار در نرخ بسته های اینترنتی و تماس های تلفونی در سراسر کشور سقف تعیین شده و در آن کاهش ۴۰ الی ۵۰ درصدی بوجود آمده است. سخنگوی اداره اترا می گوید پیش از این یک جی بی ۷ص

بینا: سال گذشته به ارزش ۳۳۱ میلیون دالر کالا از قندهار صادر شده است

انجنیر عبدالباقي بینا معاون اتاق تجارت و سرمایه گذاری قندهار می گویند که در سال گذشته ۱۴۰۱ اقلام مختلف به ارزش ۳۳۱ میلیون دالر امریکایی از این ولایت به کشور های خارجی صادر شده است. بینا می گوید که با وجود خشکسالی و سایر مشکلات، ۳۵۳ هزار تن میوه های تازه و خشک ۷ص

هیئت افغانی در چهاردهمین گردهمای بین المللی اقتصادی دنیای اسلام - روسیه اشتراک می کند

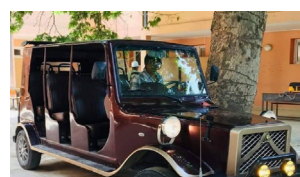

نورالدین عزیزى سرپرست وزارت صنعت و تجارت کشور، دیروز در رأس یک هیئت به جمهوری تاتارستان فدراتیف روسیه رفت. هدف از این سفر هیئت امارت اسلامی افغانستان، اشتراک در چهاردهمین گردهمای بین المللی اقتصادی تحت عنوان دنیای اسلام - روسیه گفته شده است. بر اساس معلومات دفتر مطبوعاتی وزارت صنعت و تجارت به آژانس باختر؛ در این سفر نورالدین عزیزى، ضمن اشتراک در گردهمایی متذکره، در رابطه به تسهیل تجارت و رشد سرمایه گذاری میان دو کشور و جلب سرمایه گذاری ۷ص

امروز مردم افغانستان در سراسر کشور در فضای کاملاً امن زندگی می کنند و دیگر قامت ظالم و ظلم در سرزمین ما سایه نمی افگند و ملت با خاطر آرام و فارغ از دغدغه و تشویش، به زندگی باعزت و پرلذت خویش می پردازند. ملت افغانستان از تطبیق احکام الهی در سرزمین اسلامی خود، خوشنود هستند و مکرراً می خواهند برای تطبیق آن تدابیری وسیع تری روی دست گرفته شود و مردم باید بیشتر از پیش از نعمت آرامی، آبادی و ترقی برخوردار شوند. به امید تطبیق بیشتر احکام الهی و گسترش امنیت و آرامی و آبادی در کشور.

ساخت موتور توسط یکی از محصلین انستیتوت تخنیکى تخار

حیات الله، یکی از محصلین مبتکر انستیتوت تخنیکى ولایت تخار، توانسته است که موتری نوع «جیف آهو» را بسازد. از این موتور در نمایشگاهی ۷ص

که از سوی آمریت تعلیمات تخنیکى و مسلکی تخار برگزار شده بود، رونمایی شد. به گفته حیات الله، ساخت ۷ص

عشقری مرد وارسته و پرهیزگار

صفحه ۵

عواقب زيانبار موسيقى و سريال های مبتذل

صفحه ۴

وحدت و انسجام؛ مهم ترین کلید موفقیت جامعه

صفحه ۳

به نفع استخبارات بیگانه اعتراض می کنند!

صفحه ۲

به نفع استخبارات بیگانه اعتراض می کنند!

احمدشاه

تبلغ‌گران آنان را نفرین می‌فرستند و تجاوزات بیگانگان را وقتاً فوقتاً تمبیح و مذمت می‌نمایند و جنایات آنان را در حق ملک و ملت نابخشودنی می‌دانند. ملت افغانستان، یک ملت مجاهد و خیرخواه است و خواهان حکومتی هستند که صلح و امنیت را تأمین کند و در محو فساد، تطبیق شریعت و بازسازی کشور توجه خاصی داشته باشد.

امارت اسلامی افغانستان، نظامی است که با انواع فساد سخت مبارزه کرده است و در استحکام نظام ناب اسلامی پیشگام بوده و برای آزادی و آرامی و تطبیق احکام الهی فرزندان ارزشمندی را قربانی کرده است.

پس ملت افغانستان هم خواهان نظامی اند و از حکومتی حمایت می‌کنند که امنیت و آرامی، تطبیق احکام الهی و بازسازی، آبادانی و شکوفایی کشور در صدر فهرست برنامه های کاری اش قرار داشته باشند.

پسین، خود نشان می‌دهند که دوره‌ی فعلی نسبت گذشته، فعال بوده و کارها و دستاوردهایش قابل ستایش است. تنها چیزی که چشم حقیقت‌بین یک عده را کور کرده است، حرص، حسد، کینه توزی و توطیه‌گری است که از اوایل تا کنون ادامه دارد و در بعدی‌ها هم ما شاهد چنین زهرپاشی‌ها خواهیم بود. اگرچه یک عده قلم‌به‌دستان و مدافعان جمهوریت سیاه، از سنگرهای نخستین خویش عقب‌نشینی کرده اند و کم-کم به خود می‌آیند و بر سخنان قبلی خود، خط بطلان می‌کشند.

اما باآن‌هم تبلیغات منفی و زهرآگین علیه اسلام و نظام اسلامی به پیمانهای وسیعی ادامه دارد و هر از گاهی مرمی‌های زهرآلودی به سوی عقاب بلندپرواز نظام اسلامی، مشروع و ملی، حواله می‌شوند. اما، خوشبختانه قاطبه‌ی ملت مجاهد و کافه مردم از امارت اسلامی حمایت قاطعانه می‌کنند و تیکه‌داران قومی و

تطبیق شریعت را متهم می‌نمایند و طعن و دشنام می‌دهند.

اگرچه آنان به درستی می‌دانند که حکومت پس از اشغال و جموریت و کارهای پس از جمهوریت به مراتب از دوره‌ی سیاه جمهوریت، برتری دارد و آزادی، آرامی و دستاوردهای بزرگ دوسال

نام برد. درجمهوریتی که جهان و کشورهای استعمارگر از آن می‌لافتند، امنیتی وجود نداشت، فساد و اختلاس به اوج خود رسیده بود، کشت مواد مخدر و اعتیاد به سرطانی مبدل شده بود که در تمام وجود افغانستان ریشه دوانده بود، حکومت مرکزی وجود نداشت، جزایر قدرت در نقطه - نقطه کشور بیداد می‌کرد، امر و فرمان رییس جمهور اصلاً قابل تطبیق نبود، تعصب، تقلب، دزدی، خویش‌خوری و حیف‌ومیل بیت‌المال به وفور به مشاهده می‌رسیدند و صدها موارد دیگری که این مقاله گنجایش و حوصله‌ی یادآوری همه‌ی آن را ندارد.

اما با پیروزی امارت اسلامی افغانستان این همه خیانت و خیانت از میان برداشته شدند و جای خود را به امنیت سرتاسری، شریعت اسلامی، عدالت اجتماعی و سازندگی کشور واگذار کردند.

زمانی که امارت اسلامی ولسوالی‌ها و ولایات را سقوط دادند، همه تبصره می‌کردند که در صورت سقوط پایتخت، وضعیت ناگواری در افغانستان حاکم می‌شود و افغانستان به قهقرا و تباهی می‌رود. اما برعکس با شکست امریکا، ناتو و جمهوریت و پیروزی امارت اسلامی، وضعیت افغانستان بهتر شد و ناهنجاری‌ها و فتنه‌هایی که در زیر پای شیطان جهانی (امریکا) قرار داشت، از میان رفتند و افغانستان به صلح دائمی و به حکومت سالم و بدون فساد، دست یافت.

از جمله می‌توان از استقلال، امنیت بهتر، محو فساد، نابودی مواد مخدر، جمع‌آوری و تداوی هزاران معتاد، گردآوری گداه‌ها، نظم و نظیف شهری، بلندرفتن میزان عواید، ثبات ارزی، مدیریت و بررسی درست و دقیق معادن، آغاز کار شاهراه‌ها، جاده‌های بزرگ‌شهرها و پروژه‌های بزرگ و کوچک ملی و انکشافی در سطح کشور،

سوداگروته به زیاتې اسانتیاوې رامنځ ته شي

متین

وگرځي. همدا اوس په زیاتوکاني زيرمو کې دبنه مدیریت له کبله په عوایدو کې دپام وړزیاتوالي ترسرتګو کېږي او دهغو لارولتون پیل شوي چې بني لاس ته راوړني ولري. طبعي ده چې درنګ شوي اقتصادي د بهیر دمسسکي له پاره وخت ته اړتیا

لازمي اسانتیاوې پراختیا ومومي او هغه ستونزي او خنډونه چې په تیرو وختونو کې شتون درلود له منځه ولاړشي.

همدا وجهه ده چې په دیرو غونډو کې د اسلامي امارت لوړ رتبه چارواکې په هېواد کې دپانګوني په هکله بهرنیو او په کور دننه سوداګروته دپانګوني په هکله وړاندیز کوي چې په هېواد کې دننه پانګونه وکړي او د هېواد د اقتصادي ستونزو په رغاونې کې هېوادني ونډه واخلي. بڼه به وي چې په هېواد مین افغانان چې دا مهال له هېواد څخه بهر دي هېواد ته راستانه شي او د هېواد د رنګ شوي اقتصاد په بیا جوړونه کې برخه واخلي ترڅو دجګړیزو کلونو راپاتې شوي ناخوالي ورغاول شي. اسلامي امارت هڅه کوي چې د هېوادکاني شتمني په داسې توګه مدیریت کړي چې دملې ګټو دخوندیتوب لامل

څرګنده ده چې دواکمني دبدلون پرمهال یولړ ستونزي شتون لري چې رغاول یې په شتمنو هېوادو کې لږد مهاله او په وروسته پاتې هېوادو کې اوږد مهاله وي ځکه د هېوادونو دوکړو د هوساینې چاري د اقتصادي زیربناؤ څخه تمویلېږي او دپرمختګ لاس ته راوړني د اقتصادي پیاوړتیا له کبله

ترلاسه کېږي نو ویلي شو چې د اسلامي امارت په وړاندې دشل کلن جګړییز ناوړین را وروسته د رنګ شوي واکمني را پاتې شويو ستونزو رغاول اوږد مهاله دي ځکه په هېواد کې دتول اقتصادي بنسټونه زیانمن شوي او ترڅنګ یې دلاس وهونکو هېوادو له خوا دفشار او بندیزونو لري دوام لري.

اسلامي امارت د هېواد د اقتصاد دیبا پیاوړتیا او بنه حکومت ولي له پاره دکرندي او عملي کامونو په پورته کولو سره دهغو لارو په لټون پیل کړي چې د اقتصادي پیاوړتیا لامل ګرځي. اسلامي امارت واک ته درسیډو په دي لټدو وخت کې توانیدلي چې په ټولو عایداتي برخو کې د رویتیا له امله بنسې چاري ترسره کړي ترڅو په عایداتو کې زیاتوالي رامنځ ته شي. دغه رزا ویلي شو چې دپخوا په پرتله په سوداګریزو برخو کې خورا زیاتي لاس ته راوړني ترلاسه شوي ځکه چې دمافیاپې کریسو دناوړه او دبنمنانه هڅو سره سره هغه خنډونه له منځه تللي کوم چې دسوداګرو په وړاندې شتون درلود. همدا اوس په یوه تازه خبرپاڼه کې لیکل شوي چې د سوداګرو او صنعت کارانو له پاره به نوري اسانتیاوې رامنځ ته شي او دبرېښنا د ریاست پروینا چې دصنعت نندارتونو په غونډې کې یې د ۲۴ ساعته برېښنا له پاره سینه دپولې

تحول و مفهوم سیاست جنایی

پوهیالی لمړی څارن محمد ادریس (الکوزی)

حقوق جزای کشورهای خارجی و به ویژه شناخت وی از آثار نویسندگان آلمانی و تألیفات آنان پیرامون سیاست جنایی بود. به نظر دندیو دو وابر سیاست جنایی، یک هنر و فن است که موضوع آن کشف روش و هنرهای است که مبارزه مؤثری علیه جرم را میسر می‌سازد. وی در مقام توضیح بیشتر پیرامون دیدگاه خود تعریفی که فرتر باخ آلمانی حدود یک قرن و نیم قبل از او ارائه داده بود، ملاک استنباط قرار داده و چنین تأکید می‌کند: «... سیاست جنایی شامل همه شیوه‌هایی نمی‌شود که دولت ممکن است در اختیار داشته باشد و علیه بزهکاری به اجراء گذارد، سیاست جنایی پیشگیری را در بر نمی‌گیرد، البته امر پیشگیری از وظایف دولتی است، ولی پیشگیری به هر اندازه هم مؤثر واقع شود موجب محو پدیده مجرمانه نمی‌شود. زمانی که این پدیده ظاهر می‌گردد، وظیفه دوم دولت که شامل دقیقاً سیاست جنایی آن می‌شود، اعمال می‌گردد؛ واکنش تنبیهی و «سرکوبگرانه علیه جرم.» این طرز تفکر تا اواسط سده بیستم بر اندیشه اندیشمندان علوم جنایی حاکم بوده است.

مارک آنسل (قاضی فرانسوی) دیگر اندیشمندی بود که درباره سیاست جنایی به بحث پرداخت. وی در مقاله نسبتاً مفصلی در ۱۹۷۵، سیاست جنایی را تماماً «علم مشاهده و مطالعه» و هنر، فن یا استراتژی (راهبرد) اصولی و نظام یافته‌ی واکنش ضد جنایی دانسته است. در این دیدگاه، سیاست جنایی:

- ۱- علاوه بر جرم که یک مفهوم قانونی است به انحراف (کج‌روی) که یک مفهوم اجتماعی است نیز می‌پردازد؛
- ۲- علاوه بر سرکوبی و مجازات بزهکاری، به پیشگیری از آن توجه دارد
- ۳- علاوه بر اقدام‌های جزایی و نظام کفبری بر تدابیر و نظام‌های اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی... و بر همه آنچه در بهداشت و پیشگیری ص ۶

با وجود زشتی اجتماعی و اخلاقی به دلیل نداشتن ضمانت اجرای کفبری از دایره این تعریف خارج اند. فون لیست (Von Liszt)، دانشمند آلمانی از بنیانگذاران اتحادیه بین‌المللی حقوق جزایی در ۱۸۸۹ بوده است، در کتاب «رساله یا مفصل حقوق کفبری آلمان» مفهوم کم‌مشابهی از سیاست جنایی عرضه داشته است. به نظر فون لیست «مجموعه منظم اصولی که دولت و جامعه به وسیله آنها مبارزه علیه جرم را سازمان می‌بخشد» سیاست جنایی اشاره نمی‌کند و علاوه بر دولت، جامعه مدنی را نیز مسئول سازماندهی و مشارکت در مبارزه با جرم، یعنی پدیده صرفاً «تقنینی - کفبری» تلقی می‌کند. در اوایل سده بیستم (۱۹۰۵) کوش (Coche) دانشمند فرانسوی، در «رساله علم اداره و قوانین زندان‌ها»ی خود در مقام تعیین جایگاه سیاست جنایی در میان سایر رشته‌های علوم جنایی بود. بیش از یک ربع قرن بعد از کوش، دانشمند دیگر فرانسوی، «دندی یودو وابر» (Donnedieu de vabres) استاد دانشگاه پاریس و قاضی دادگاه بین‌المللی نورنبرگ، کنفرانس‌های مختلفی را که در کشورهای خاور میانه ارائه داده بود، در سال ۱۹۸۳ در کتابی با عنوان «سیاست جنایی دولتهای اقتدارگرا - اتوریستر» گردآوری و به چاپ رسانید. اگر سیاست معمول حکومت‌های خودکامه در زمینه‌های مختلف ممکن بود بعضی از جهات (جنایتکارانه) تلقی شود لیکن نویسنده صفت توصیفی مزبور را در این معنا به واژه «سیاست» اضافه نکرده بود. به علاوه وی همین عنوان را در سال تحصیلی ۱۹۳۸-۱۹۳۹ برای صنف‌های خود در دوره دکترای دانشکده حقوق پاریس برگزید. در حقیقت نویسنده با انتخاب این عنوان اصطلاحی را که برای استادان فرانسوی تا آن زمان تا حدی به فراموشی سپرده شده بود را احیاء کرد. علت این امر بی‌تردید اشرف دوندیو دو وابر بر

اصطلاح «سیاست جنایی» با قدمتی نزدیک به یک قرن و رویکردی کلان به پدیده‌ای مجرمانه، زیربنای پاسخ‌های گونه‌گون در قالب قوانین و تعامل میان شاخه‌های حقوقی و جامعه‌ی مدنی در برابر جرم است. قانونگذار در سیاست جنایی برای کنترل جرم، علاوه بر پاسخ‌های جزایی، از مشارکت نهادهای اجتماعی نیز بهره‌مند می‌شود. حقوق جزایی یکی از ارکان اساسی سیاست جنایی است؛ اما همه‌ی آن را تشکیل نمی‌دهد. سیاست جنایی، علاوه بر حقوق جزا، یعنی مجموعه‌ی قواعد و مقررات حاکم بر واکنش اجتماعی علیه مجرم، شامل قواعد حقوقی دیگر نیز می‌باشد. وظیفه‌ی اساسی سیاست جنایی در یک کشور، کنترل مجرم است. سیاست جنایی در دو مفهوم «مضیق» و «موسع» کاربرد دارد که در معنای مضیق، همان سیاست جزایی است، اما سیاست جنایی در معنای موسع، تنها به اقدامات جزایی بسنده نمی‌کند و تدابیر اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و مانند آن را نیز در بر می‌گیرد.

اصطلاح و مفهوم سیاست جنایی، «criminal politic» به عنوان رشته مطالعاتی علمی، برای نخستین بار توسط دانشمند آلمانی «آن سلم فون فونر باخ» (Anselm von feuér bach) در کتاب حقوق جزا که در سال ۱۸۰۳ میلادی چاپ و منتشر گردید به کار برده شده است. وی با کاربرد این اصطلاح، سیاست جنایی را مجموعه شیوه‌های سرکوبگرانه‌ای تعریف می‌کند که دولت با بکارگیری آنها با جرم مبارزه می‌کند. مولفه‌های سیاست جنایی از دیدگاه فونر باخ را به شرح زیر می‌توان برشمرد: - تدبیر و اقدام‌های عمدتاً قهرآمیز و تنبیهی که از طریق نظام کفبری اعمال می‌گردد. ۲- تدبیرهای به کار گرفته شده تنها به مبارزه با جرم یعنی فعل یا ترک فعلی که قبلاً در قانون تعریف شده است می‌پردازد و دیگر رفتارهای منحرفانه

وحدت و انسجام؛ مهم‌ترین کلید موفقیت جامعه

مهربانو

اتحاد و انسجام دانه های باران باعث ایجاد سدهای عظیم با آن همه توانایی ها شده است. وقتی که از دانه های باران در پرتو وحدت و به هم پیوستگی چنان آثار اعجاز آمیز بروز کند، قطعاً اتحاد و انسجام مسلمانان آثار و برکات اعجاز آمیز بیش تری در پیشرفت اهداف عالی انسانی و جلوگیری از مقاصد غیر انسانی دشمنان خواهد داشت و موجب سربلندی و عزت و اقتدار بی نظیر خواهد شد.

احمد فهیم یکتا از شهروندان کشور در رابطه به ضرورت اتحاد و انسجام ملی در کشور چنین اظهار نظر می نماید: عدم اتحاد و انسجام ملی یکی از نقطه ضعف هایی است که در طول تاریخ، افغانستان را تا لب پرتگاه و حتی در بسیاری مواقع به سقوط مواجه ساخته است. این نقطه آن چنان که باید مورد توجه واقع شود نشده و به ویژه در چند دهه اخیر، جز در گفتار، در عمل هرگز به عنوان یک معضل کلان در جامعه افغانی، مورد تأمل همه جانبه قرار نگرفته است. هر چند جنگ و نابسامانی ها در کشور دارای ریشه ها و عواملی گونه گون می باشد، اما بدون شک یکی از دلایلی که متأسفانه دارای نقش پررنگ است، معضل عدم اتحاد و اعتماد ملی در میان مردم می باشد و متأسفانه میزان تعصب به صورت وقیح جریان دارد که امکان محو آن بدون اتحاد اقوام، مذاهب و سنت های مختلف امکان پذیر نیست. درست مانند سدهای بزرگی که در نقاط مختلف جهان ساخته شده و مبداء بزرگ ترین نیروهای صنعتی است، و سرزمین های وسیعی را زیر پوشش روشنایی و آبیاری قرار داده است، این قدرت عظیم چیزی جز نتیجه به هم پیوستن دانه های ناچیز باران نیست. بنابراین

از موضوعات مهم و ارزشمندی که در قرآن مبین الهی به آن توجه شده است، «وحدت و همدلی» است که اساس استواری و پایداری هر جمع و گروهی از سطح خانواده تا جامعه می باشد و جامعه اسلامی هم از این امر مستثنی نیست. بر همین اساس، اسلام همه مومنین را برادران و دوستان هم می داند، چرا که وحدت و همدلی بین مسلمانان، موجب وحدت جامعه اسلامی می گردد. اسلام به اتحاد بین مسلمین اهمیت زیادی می دهد و از تفرقه و اختلاف بین آنها منع می کند. اسلام علاوه بر اینکه بر اتحاد و برادری امت مسلمان تأکید کرده به راه های استحکام وحدت هم اشاره کرده و هر آنچه را که موجب تقویت دوستی بین امت می شود را مورد تأکید و سفارش قرار می دهد. بر اساس آیات قرآن کریم وحدت عامل اخوت است: (۱۰: ترجمه: جز این نیست که همه مؤمنان با هم برادرند بنابراین [در همه نزاع ها و اختلافات] میان برادرانتان صلح و آشتی برقرار کنید و از خدا پروا نمایید که مورد رحمت قرار گیرید. الحجرات بدون شک یکی از راههای رسیدن به وحدت و حفظ آن، شناخت عوامل

کمبود آب های آشامیدنی در شهر کابل

پوهنپار کفایت الله مبارز

تا دو یا سه دهه آینده با کمبود شدید آب روبه رو خواهد شد. از این رو در آینده آب نه تنها در کشور ما، بل در تمام کشورهای جهان، به خصوص در کشورهای خاورمیانه، می تواند به سرمایه ای ارزنده تر و حیاتی تر از نفت تبدیل شود. نظر به آمار و ارقام موجود، بیش از ۷۰ درصد منابع آب قابل دسترس در خاور میانه به آبیاری در بخش کشاورزی اختصاص داده شده است؛ اما بی توجهی به مسایل مربوط به مدیریت آب در این بخش، باعث مشکلات زنده گی شهرنشینی و بازتاب های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی شده است. در حال حاضر کمبود آب به یکی از بحران های بسیار جدی برای شهرهای کشور از جمله شهر کابل تبدیل شده است، بنابراین فکتهای مختلف در جهت کم آبی شهر کابل نقش ایفا کرده اند که مهم ترین آن ها را می توان چنین

چکیده شهر همواره به عنوان بزرگترین میراث تمدن بشر از سال ها بدین سو مورد استقبال نخله های فکری و نظریه پردازان حوزه های مختلف علوم قرار گرفته است. در این میان، همان طوری که تاریخ تکامل شهر به ما می گوید، شهرها در فرایند زمانی دچار تحولات عظیمی شده اند که حتا منجر به انهدام و نابودی شهرهای زیادی در تاریخ شده است. آب به عنوان یکی از اساسی ترین عناصر حیات بشر که نقش حایز اهمیت در توسعه شهرها ایفا کرده و بدون آن شهرها و حتا سکونت گاه ها نمی تواند شکل گیرد، در حال حاضر به یک ماده کم پیدا و بسیار ارزشمند تبدیل شده است. حیات جمعی بشر، توسعه و انکشاف شهرها به طور ناگسسته با آب مرتبط است. از این رو، همه کشورها به دنبال دست یابی به روش هایی هستند تا بتوانند از بحران آب جلوگیری کنند. روش های جدیدی برای مدیریت آب های شهری همزمان در کشورهای مختلف در دو دهه گذشته تجربه شده است که در همه این روش ها توسعه پایدار به عنوان یک هدف واحد در نظر گرفته شده است. در این راستا، مفهوم نسبتاً جدیدی در زمینه مدیریت آب های شهری که کمتر از دو دهه از ظهور و تحول آن گذشته، تحت عنوان «شهرهای حساس به آب» مطرح شده است. این مفهوم به عنوان یک راه حل اکولوژیک برای دست یابی به پایداری در توسعه شهری معرفی شده و از پیشرفت و تلفیق علوم مهندسی، مدیریت محیط زیست، معماری منظر، برنامه ریزی و طراحی شهری حاصل شده است.

تجزیه و تحلیل «کمبود آب های جهان از جمله کشور ما به حساب می آید. کمبود آب با توجه به رشد جمعیت، یکی از دغدغه های اصلی فراوری آینده جوامع شهری است. با افزایش تدریجی جمعیت، افغانستان

برشمرد: ۱- سرانه ی مصرف آب، به عوامل متعددی از جمله شرایط اقلیمی و وضعیت آب و هوایی ص ۷

جهان از جمله کشور ما به حساب می آید. کمبود آب با توجه به رشد جمعیت، یکی از دغدغه های اصلی فراوری آینده جوامع شهری است. با افزایش تدریجی جمعیت، افغانستان

بررسی نقش امنیت اقتصادی

پوهنپالی لمړی څارن عبداله فهمیم «بیگ»

امنیت زیست محیطی، ۵- امنیت سیاسی. در فرهنگ و بستر، اقتصاد به معنای علم تدبیر یا مدیریت اقتصادی منزل، و نیز مدیریت درآمد و هزینه ی خانواده و موسسه ی بازگانی خصوصی یا دولتی و علم تولید، توزیع و مصرف تعریف شده است. بر این اساس امنیت اقتصادی را می توان بدین صورت تعریف کرد: آزادی هر نوع ترس، شک و ابهام در بلا اجرا ماندن تعهدات و مطالبات و در عین حال حصول اطمینان از برخورداری از ثمره فعالیت هایی که در زمینه ی تولید ثروت و توزیع مصرف آن، صورت می گیرد. برخی از تعاریف امنیت اقتصادی به قرار زیر است: ۱- رسیدن به شرایط مورد لزومی که آن شرایط بهبود نسبی بلند مدت در بهره وری سرمایه و نیروی کار و در نتیجه، استاندارد بالای زندگی (در

در جامعه مدرن امروزی و عصر مدرنیته، ایجاد و حفظ امنیت است. فعالیت های اقتصادی و رونق آن در همه دوران های تاریخی از ارکان اصلی امنیت جامعه بوده است. در دوره جدید با توسعه اقتصاد آزاد و هم راهی فن آوری و اطلاعات، روابط اقتصاد و امنیت پیچیده گسترده تر شده است. امنیت اقتصادی ایمن دانست که ثبات در آن جامعه داشته و خانوارها و راهنمایی معاملات به عنوان مهم ترین نهاد های اقتصاد و بازار بتوانند در محیط رقابتی سالم و بی میزان اطلاعات یکسان به بهینه سازی رفتار خود بپردازد. مقدمه در تمام دوران حیات بشری بر پهنه هستی، امنیت از عناصر اصلی نیازهای انسانی محسوب شده و در دوران مدرن اهمیت این امر تا اندازه ای افزایش یافته است که به تعبیر برخی، کار ویژه بی بدیل حکومت ها

مطالبات؛ ایفای به تعهدات و تضمین داشتن آمده است. در جمع بندی واژه شناسان، می توان گفت که امنیت عبارت است از رها بودن از خطر یا ترس، و هرگاه فرد، سازمان، دولت یا جامعه ای واقعاً از خطر مورد نظر رها بوده یا در مقابل آن حفاظت شود، گفته می شود که آن فرد، سازمان، دولت یا جامعه، از

در جامعه مدرن امروزی و عصر مدرنیته، ایجاد و حفظ امنیت است. فعالیت های اقتصادی و رونق آن در همه دوران های تاریخی از ارکان اصلی امنیت جامعه بوده است. در دوره جدید با توسعه اقتصاد آزاد و هم راهی فن آوری و اطلاعات، روابط اقتصاد و امنیت پیچیده گسترده تر شده است.

امنیت اقتصادی

از نظر لغوی امنیت اقتصادی مرکب از دو کلمه امنیت و اقتصاد است. ابتدا تعاریفی از امنیت و به دنبال آن تعریف اقتصاد ارائه خواهد شد؛ سپس با توجه به تعاریف انجام شده، به تعریف امنیت پرداخته خواهد شد. در لغت نامه ی دهخدا، امنیت به معنی بی خوفی و در امان بودن، در فرهنگ بستر به معنی آزاد بودن از شک و ابهام؛ اطمینان داشتن؛ آزاد بودن از ترس و خطر؛ اعتماد داشتن؛ حصول از پرداخت حاصل کار و

چکیده

امنیت اقتصادی، وضعیت با ثباتی از شرایط و ساختار فعلی، هم چنین افق معلوم و روشنی از آینده است که در آن فرد، جامعه، سازمان و دولت احساس رهایی از خطر کرده و به طور بهینه می توانند به تولید، توزیع و مصرف ثروت بپردازند. جامعه را زمانی می توان از لحاظ اقتصادی ایمن دانست که ثبات در آن جامعه داشته و خانوارها و راهنمایی معاملات به عنوان مهم ترین نهاد های اقتصاد و بازار بتوانند در محیط رقابتی سالم و بی میزان اطلاعات یکسان به بهینه سازی رفتار خود بپردازد.

مقدمه

در تمام دوران حیات بشری بر پهنه هستی، امنیت از عناصر اصلی نیازهای انسانی محسوب شده و در دوران مدرن اهمیت این امر تا اندازه ای افزایش یافته است که به تعبیر برخی، کار ویژه بی بدیل حکومت ها

موزیم‌ها نشان دهنده تاریخ، فرهنگ و تمدن نسل‌های گذشته است

ضریبی

موزیم وجود دارد که موزیم هرات با بیش از ۴۰۰۰ اثر تاریخی بیشترین آثار را در خود جای داده است. به نقل از باستان شناسان در طول ۲۱ سال اخیر کاوش‌ها، حفاریات و تلاش‌هایی که صورت گرفته است، ۲۵ هزار اثر تاریخی در موزیم ملی کشور از ولایت‌ها مختلف افغانستان به دست آمده است و ثبت و سجل شده است. شماری از این اثرها شامل گونه‌هایی از اسلحه سنتی نیز می‌شوند. به گفته باستان شناسان در چند سال جنگ و نابسامانی‌های اجتماعی و سیاسی در این سرزمین باستانی، آثار باستانی همیشه مورد تاخت و تاز بوده اند که از طرف گروه‌های این آثار تاخت و تاز و قاچاق می‌شد. در جریان جنگ‌های چند دهه اخیر در کشور، در حدود ۱۰۰ هزار اثر باستانی موزیم ملی زدیده و قاچاق شدند که در ۲۱ سال گذشته تنها بیست درصد این آثار برگردانیده شده‌اند.

شود؛ هفت اورنگ عبدالرحمان جامی، هفت پیکر نظامی گنجوی، هشت بهشت و لیلی و مجنون امیر خسرو دهلوی، که همه این آثار در سال ۸۹۹ هجری کتابت و تذهیب شده بودند بخشی از آثار ادبی موزیم را شکل می‌دهد. بوستان سعدی به خط میرعماد خطاط معروف عصر تیموری، دیوان میرزا عبدالقادر بیدل که از طرف امیر بخارا به پادشاه افغانستان، امیر حبیب الله اهدا شده بود، دیوان حافظ به خط میر محمد محسن که برای سلطان حسن بایقرا نوشته شده بود و چند اثر مهم دیگر نیز از جمله آثار بخش ادبی و هنری موزیم ملی می‌باشد. از مهم‌ترین آثار هنری دیگر موزیم ملی افغانستان نیز می‌توان به آثار مینیاتوری از استاد کمال الدین بهزاد اشاره کرد. با توجه به کثرت آثار کشف شده، علاوه بر کابل در شهرهای هرات، میمنه، غزنی، بلخ و قندهار و... نیز

شده‌اند. این سکه‌ها مربوط به دوره غزنویان هستند که در یک روی سکه کلمه و آیه‌های قرآن کریم و در روی دیگر آن نشان‌هایی از حکومت هندوشاهی دیده می‌شوند. آثار خطی شاعران بزرگ زبان فارسی دری نیز در موزیم کابل نگهداری می‌شوند.

مانده از جنگ‌های افغان-انگلیس در آن نگهداری می‌شود. اکنون آثار سنگی متعلق به قبل از تاریخ، برنزهای رومی، مسکوکات دوره‌های مختلف، مجسمه‌های قبل از میلاد از جمله آثار موزیم ملی افغانستان است. آثار بدست آمده از طلا تپه، مندی گک، بامیان و برخی مناطق دیگر باستانی افغانستان نیز شامل آثار حفاظت شده در موزیم ملی افغانستان است. قرآن کریم به خط عثمان بن عفان خلیفه سوم اسلام، آیاتی از قرآن کریم به خط امام حسن و نیز قرآن کریم به خط کوفی که در سال ۱۳۳۴ از شهر غلغل به بامیان کشف شده، بخشی از آثاری موزیم ملی افغانستان است که با ایجاد آرشیف ملی نسخه‌های خطی به این مکان منتقل شد. شماری از این اثرهای باستانی شامل سکه‌های طلائی دوره‌های، یونان

۲۸ ثور مصادف به روز جهانی موزیم‌ها است. روز جهانی موزیم در سال ۱۹۷۷ میلادی بر اساس قطعنامه مجمع عمومی کمیته بین‌المللی موزیمها نامگذاری شد. هدف از این کار گسترش موزیمها در سراسر جهان، همکاری همه جانبه موزیم‌ها برای رسیدن به اهداف فرهنگی و جلوگیری از نابودی فرهنگ بومی است. موزیم‌ها نشان دهنده تاریخ، فرهنگ و تمدن نسل‌های گذشته در کشور و های مختلف جهان به حساب رفته و از جایگاه خاص در جامعه برخوردار می‌باشند. خوشبختانه در کشور عزیز ما گنجینه‌های بی نظیری وجود دارد که به ندرت در دیگر نقاط جهان مشاهده گردیده‌اند. موزیم ملی افغانستان در سال ۱۲۹۷ خورشیدی ایجاد شد که آن زمان عجایب خانه نامیده می‌شد و برخی از نسخه‌های خطی از جمله نسخه‌های قرآن کریم، صنایع دستی و آثار بجا

عواقب زیانبار موسیقی و سریال‌های مبتذل

پوهنيار عبداللہ صالح

به طرف اهمال و غفلت و تبلی سوق می‌دهد. ۳- چنین فیلم‌ها و سریال‌های فحش مبتذل مانند زهر کشنده شیرازه اجتماعات و خانواده‌ها را از هم پاشیده دشمنی، عداوت و کشیدگی‌های بزرگ اجتماعی و خانوادگی را به میان می‌آورد. ۴- از اینکه این سریال‌ها و فیلم‌ها توسط ممتلین و بازیگران عریان و نیمه عریان انجام می‌شود که انسان مسلمان را برق آسا بسوی بد اخلاقی، ویلگردی، عیش و عشرت و خوش گذرانی عاطل و باطل کشانیده فرهنگ ملی اسلامی ما را از بین می‌برد. تجربه نشان داده است، و تجربه بهترین شاهد و گواه است- که بسیاری افراد تحت تأثیر چنین آهنگ‌های گمراه کننده، راه تقوا و پرهیزکاری را رها کرده و به شهوات و فساد روی آوردند. ۵- آثار زیانبار آن بر اعصاب، موسیقی مبتذل در حقیقت یکی از عوامل مهم تخدیر اعصاب است، و به تعبیر دیگر: مواد مخدر گاهی از طریق دهان و نوشیدن وارد بدن می‌شوند. مانند (شراب) و گاه از طریق بوییدن و حس شامه مانند: (هیروئین) و گاه از طریق تزریق مانند (مرفین) و گاه از طریق حس سماعه است مانند (غنا و

فرمودند گروهی از امت من شراب را بابتدیل کردن نام آن می‌نوشند و در جلو آنها زنها به معازف و مزامیر سرود می‌خوانند که خداوند متعال آنها را در زمین فرود خواهد برد و صورتهای بعضی رامسوخ کرده به صورت میمون و خوک قرار میدهد ۸- از حضرت ابن عباس روایت است که رسول خدا (صلی الله علیه وسلم) فرمود: خداوند متعال شراب، قمار، طبل و ساز را حرام کرده و فرموده است: چیز نشه آور حرام است. ۹- از ابن مسعود (رضی الله

پیاده‌ات را بر آنها گسیل دار! و در ثروت و فرزندانشان شرکت جوی! و آنها را با وعده‌ها سرگرم کن! ولی شیطان، جز فریب و دروغ، و عده به آنها نمی‌دهد. «اسراء» ۶۴ - ترجمه: و کسانی که شامل نمی‌شوند در کار دروغ، وقتی که می‌گذرند به امور بی‌هوده می‌گذرند شرافتمند. «فرقان» ۷۲ - امام ابوحنیفه، مجاهد و محمد بن الحنفیه (ح) «زور» را به ساز و سرود تفسیر کرده‌اند. ۵- از حضرت جابر (رضی الله عنه) روایت است که پیامبر بزرگ اسلام فرمودند: دو

تا آرامش و سکون به دست آورد ولی قرآن، بایک جمله کوتاه و پرمحتوا، مطمئن ترین و نزدیک ترین راه را نشان داده می‌گوید: بدانید که یاد خداوند (ح) آرام بخش دل‌ها است. و اگر نا آرامی‌های انسان ناشی از مشکلات مادی باشد راه حل آن روی آوردن به نماز و عبادت و بعد از آن کار و کوشش است چنانچه در حدیث صحیح می‌خوانیم و قتی که به رسول گرامی اسلام مشکلی پیش می‌شد بخاطر نجات از آن به طرف نماز می‌شتافتند. پیام صریح این آیات و حدیث به مسلمانان اینست که در وقت بروز هر نوع مشکل به خداوند متعال رجوع نمایند و بخاطر رفع آن نماز بخوانند و دعا و نیایش کنند نه اینکه به مواد مخدر، الکول، فیلم و سریال فحش رجوع نموده جسم و جان و روح و روان خویش را یکسره در مخاطره بی‌اندازند. دلایل تحریم موسیقی از قرآن و سنت امام قرطبی (رح) در تفسیر خود می‌نویسد: در قرآن کریم آیاتی که به حرمت و کراهیت موسیقی دلالت دارند قرار ذیل اند. ۱- ترجمه: بعضی از مردم سخنان بیهوده را می‌خرند، تا مردم را از روی نادانی، از راه گمراه سازند و آیات الهی را به استهزا گیرند؛ برای آنان عذاب‌های خوارکننده است! «لقمان» ۳-۲- حضرت ابن عباس، ابن مسعود، جابر، عکرمه و سعید ابن جبیر (لهوالحدیث) را به ساز و سرود تفسیر نموده‌اند. ۲- ترجمه: آیا از این سخن تعجب می‌کنید و می‌خندید و نمی‌گیرید و پیوسته در غفلت و هوسرانی به سر می‌برید؟ «نجم» ۶۱- حضرت ابن عباس می‌فرماید: به لغت حمیری «سمد» موسیقی را گفته می‌شود. ۳- ترجمه: هر کدام از آنها را می‌توانی با صدایت تحریک کن! و لشکر سواره و

بی‌مجبئی‌ها، ناامنی‌ها و جنجال‌های زندگی فامیلی و محیطی که او را آزار بدهد و زندگی را برایش تلخ و تنگ و ناراحت می‌سازد. اینها همه عواملی اندکه انسان‌های غافل و نا آگاه، از ارشادات دینی، بخاطر رهایی همیشگی و یا چند لحظه از آن به شنیدن موسیقی و دیدن فیلم‌ها و سریال‌های مبتذل مصروف می‌گردند. اینجا اگر منصفانه دقت شود این عمل نه تنها که هیچ مشکلی را حل نمی‌کند بلکه تجربه ثابت نموده است که این کار تشتت و پراکندگی ذهنی افکار افراد مبتلا را افزوده و غرایز شهوانی و نفسانی انسان را بیشتر متهیج و متحرک می‌سازد. **راه اصلی نجات از مشکلات:** در قدم اول باید گفت که مؤثرترین شیوه مداوای نا آرامی‌های فکری، ذهنی، روحی و روانی همانا تقوی و ذکر خداوند (ح) است چنانچه خداوند متعال میفرماید: ترجمه: «مرا به «عبادت» یاد کنید تا شما را به «کمک» یاد کنم. در جای دیگری الله متعال می‌فرماید: ترجمه: خداوند را به کثرت یاد کنید تا کامیاب و رستگار شوید. به راستی اضطراب و نگرانی، یکی از بزرگترین بلاهای زندگی انسانها بوده و هست، و عوارض ناشی از آن، در زندگی فردی و اجتماعی کاملاً محسوس است. همیشه آرامش، یکی از گمشده‌های مهم بشر بوده، و به هر دری می‌زند تا آنرا پیدا کند، و اگر تلاش و کوشش انسانها را در طول تاریخ برای پیدا کردن آرامش از طریق صحیح و کاذب جمع آوری کنیم البته به طول می‌انجامد. تاریخ بشر پر است از صحنه‌های غم‌انگیزی که انسان برای تحصیل آرامش به هر چیز دست انداخته و در هر وادی گام نهاده و تن به انواع اعتیادها داده است

در شرایط کنونی با وجود ارتقای علوم تخنیک و تغییر کلی در سیستم معیشت مردم و پیشرفت‌های معجزه آسای مادی، سعادت و آرامش حقیقی که آرزوی اصلی و بنیادی انسانها است در زندگی وجود نداشته و نا آرامی‌ها به شکل جدید و گونه‌های متفاوتی آن وخیم تر، شدیدتر و خطرناکتر شده است. حتی که در محدوده و قلمرو پیشرفته ترین کشورهای جهان از آرامش و امنیت جز نام و از عدالت جز نشان چیزی دیگری دیده نمی‌شود. یکی از چیزهای که بیشتر مورد علاقه مردم قرار گرفته و منحیث اسباب آرامش زندگی، اکثریت را به خود مشغول ساخته و در نتیجه باعث دوری برخی‌ها از فرهنگ اسلامی شان گردیده همانا پخش و نشر آهنگ‌ها و سریال‌های فحش و مبتذل تحت نام هنر است. با کمال تأسف در جامعه ما این فرهنگ مبتذل به حدی میان مردم رایج گردیده بود که گویا پیشرفت و مدنیت، ترقی و تعالی صرف در همین چیز خلاصه شده است. اما خوشبختانه امارت اسلامی افغانستان در این زمینه برنامه‌های خوبی جهت جلوگیری از این پدیده شوم را روی دست گرفته است. **علل و انگیزه علاقمندی مردم به دیدن و شنیدن فیلم‌ها و موسیقی‌های مبتذل:** انگیزه ارتکاب این قبیحه در قدم اول مانند استعمال مواد مخدر و مشروبات الکولی همانا لذت بردن، شهوت راندن، اشباع غرایز نفسانی و گویا خود را نجات دادن و رهایی از نا آرامی‌ها و وسواس آزار دهنده قلب و مغز است که ناشی از مشکلات مادی، فردی، اجتماعی اشخاص می‌باشد یعنی مشکلات فردی که از ناحیه پسمانی‌های اقتصادی و اجتماعی مانند

عنه) روایت است که نبی مکرم اسلام فرمودند: موسیقی روح نفاق را درقلب پرورش میدهد همان گونه که آب گیاه را می‌رویاند. اضرار موسیقی، فیلم‌ها و سریال‌های مبتذل ۱- این نوع موسیقی‌ها و سریال‌ها به صورت اغلب و اکثر عمر انسان را باطل و ضایع نموده و مردم را از یاد خداوند (ح) و عبادت و بندگی او تعالی غافل میسازد، حیا را کم می‌کند، شخصیت را درهم می‌شکند و جانشین شراب می‌شود. ۲- این پدیده شوم و منفور جوانان مسلمان معلم و محصل را اعم از دختر و پسر از درس، تعلیم، آموزش و مطالعه دور نموده سیل آسا

آوازی است که فاجر و ملعون اند که من هر دوی آنرا منع می‌کنم یکی آن آواز ساز و سرود و نغمه شیطان است. دوم آوازی است که در وقت مصیبت توأم با زدن روی و چیر کردن گریبان بلند می‌شود. ۶- از حضرت علی (رضی الله عنه) روایت است گفت رسول الله (صلی الله علیه وسلم) فرمودند: وقتی که امت من پانزده قبیحه را انجام دهند به عذاب الهی گرفتار میشوند و از جمله فرمودند: وقتی که آنها زنان آواز خوان را جهت انجام این کار انتخاب نمایند. ۷- از ابومالک اشعری روایت است که رسول خدا (صلی الله علیه وسلم)

دکمکیانوانیس انیس کودک

چرا برخی کودکان، خیلی نگران و آشفته اند؟

کوهکن

وسواس باعث ایجاد ترس، استرس، خواب ناکافی، افسردگی، احساس خجالت و شرمندگی، بی قراری، مشکلات اجتماعی، میل به تنها بودن، کنسید در انجام تکالیف و در نتیجه افت تعلیمی می شود

وسواس در کودکان به اشکال متفاوت و پیچیده ای بروز می کند که شناخت این نشانه ها توسط والدین می تواند به آنها کمک زیادی کند. در وسواس برخی افکار، اعمال و گاهی تصاویری مزاحم در ذهن فرد ایجاد می شود که قادر به کنترل آنها نیست.

فکر وسواسی فکری است که مدام در ذهن فرد تکرار و سبب اضطراب شخص می شود. اعمال وسواسی به مجموعه رفتارهایی گفته می شود که فرد برای کم کردن فکر وسواسی و اضطراب ناشی از آن انجام می دهد.

افکار وسواسی نگرانی زیاد درباره رخ دادن اتفاق بد و ناگوار، تکرار کردن کلمات یا عبارات، عدم اعتماد و خود نا باوری، تمیز کردن بیش از حد، تکرار چک کردن ها، شستن مرتب دست ها، کندن مو یا پوست، تعدادی از این افکار وسواسی هستند. افکار و عادت های وسواسی می تواند برای کودکان بسیار آزاردهنده باشد و باعث استرس و نگرانی آنها شود. گاهی افراد از دلیل وسواس، عادت ها و افکار تحمیلی خیلی آگاه نیستند اما اغلب می ترسند که اگر این عادت را ترک کنند اتفاق بدی رخ دهد یا کنترل ذهن شان را از دست بدهند

کودکانی که استرس دارند یا زندگی شان با تغییرات بزرگ و ناگوار مثل استرس امتحان، اختلافات خانوادگی، انزوای اجتماعی یا مصیبت بزرگ همراه بوده است بیشتر دچار مشکل وسواس می شوند. معمولاً این کودکان خیلی نگران و آشفته هستند و می ترسند دیگران فکر کنند آنها دیوانه اند. روان شناسان علوم رفتاری تاکنون نتوانسته اند علت و زمان دقیق شروع این اختلال را شناسایی کنند، ولی همگی بر این نکته اذعان دارند که عوامل چندی اعم از: وراثت، روش های تربیتی والدین، ویژگی های خانوادگی، ناهنجاری کارکرد سیستم عصبی و آشفتهگی های خلقی در بروز این اختلال در کودکان دخالت دارند. اعضای خانواده و مکتب باید به این نکته توجه کنند که بروز این گونه افکار و اعمال به هیچ عنوان تقصیر کودک نیست و کاملاً با افکار عادی کودک تفاوت دارد.

به گونه مثال کودکی که فکر باز بودن گاز او را به ستوه آورده است، بارها و بارها با امتحان کردن آن سعی می کند اضطراب و تشویش خود را کاهش دهد، و یا کودکی که نگران کثیف بودن دست هایش است، ممکن است چندین بار دست های خود را بشوید تا حدی که پوست دست هایش حساس و سرخ شوند، و یا کودکی که از درست بودن مشق ها و امتحانش شدیداً مضطرب است، ممکن است بارها و بارها آن را پاک کند و دوباره بنویسد

کودکان وسواسی ممکن است در رفتار یا نحوه صحبت کردن شان تکرار وجود داشته باشد. مثلاً تکرار جملات، سوال پرسیدن زیاد و گاهی صرف کردن مدت زمان زیادی برای انجام کار خانگی در رفتارهای شان دیده شود. بروز رفتارهای وسواسی در کودکان نسبت به بزرگ سالان کمی پیچیده تر است به همین دلیل شناخت این نشانه ها می تواند به والدین در تشخیص وسواس در کودکان کمک زیادی کند.

به گونه مثال بعضی از کودک ها عادت دارند وقتی از خیابان تیر می شوند با پا به موتر های اطراف خود ضربه بزنند زیرا تصور می کنند اگر این کار را انجام ندهند به والدین آنها آسیب خواهد رسید. درواقع فکر وسواسی آسیب به والدین خود را به صورت عمل وسواسی یعنی ضربه زدن به موتر نشان می دهد. ممکن است کودک وسواسی تمایل به داشتن تعداد مشخصی قلم داشته باشد. برای مثال ابراز می کند که حتماً باید ۴ قلم در قلم دانی اش داشته باشد.

باغچه شعر، ادب و هنر

عشقری مرد وارسته و پرهیزگار

شاداب

زنده باشی یار من آینه وارم ساختی
پارسا و صوفی و شب زنده دارم ساختی
تانبوم آشنایت ذره از من عار داشت
قطره یی بودم تو بحر بیکرانم ساختی
پیر و برنا این زمان آید دعا خواهد زمن
ازکمال حسن خود حاجت بر آرم
ساختی
خام کار افتاده بودم سالها از تبلی
چست و چالاکم نمودی پخته کارم
ساختی
در این بخش از نگرش مان در باره
حضرت عشقری صرف از پشت پا زدن
وی بر دنیا و مکتب آن بود در نبشته های
بعدی روی اینکه عشقری کیست؟ بحثی
خواهیم داشت.

دنیاست خوب دنیا لیکن وفا ندارد
دارد چوبی وفا یی یک آشنا ندارد
افتاده عشقری را بالای خاک دیدم
گفتم به این ادیبی یک بوریا ندارد

وجودی در لابلای صحبت های خود
با من گفت: دوشب قبل از ارتحال ملکوتی
اش عشقری در خانه ی من مهمان بود
و برایم گفت حیدری وضعیت صحی
من خوب نیست! یک دستمال گل سیب
که لبریز از نوشته ها و بعضی دیگر چیز
ها بود پیش رویم گذاشت و گفت تمام
دار و ندار زندگیم همین است، پیش شما
باشد و دوروز بعد باجهان فانی وداع کرد
حضرت عشقری تا آخر عمر خویش،
ازدواج نکرد و معیشت خال دنیا را رد
کرد.

زال دنیا را چه خوش گفت عشقری
یک طلاق و دو طلاق و سه طلاق
حضرت عشقری با پشت پا زدن به
دنیا و جلا و جلال اش و قناعت نفس، به
اوج محبوبیت رسید، طوریکه ارادت
مندان و مخلصان وی حاجت بر آرش می
پنداشتند.

را از دست داد، آنچه که از پدر برایش
مانده بود فروخت و با یاران خویش خورد
و مصرف کرد در کل به دنیا و مکتب آن
پشت پا زد و فقر را برگزید.
پس از تنگدستی و بیچارگی ها در
سرچوک کابل در غرفه تنگ و تاریک
نصوار فروشی می کرد.
طوری که می گوید:
ازگردش زمانه وادبار روزگار
سوداگر خریطه ی نصوار هم شدم
و بعد ها پیشه صحافی را برگزید، دوستان
و علاقه مندان شعر وادب در دکانش رفت
و آمد داشتند.

سخن از شعر بود واز سرایش.
حضرت عشقری از سن ۱۸ ساله گی به
سرایش شعر پرداخت واولین سروده اش
از نهایت سلاست وروانی در دلها چنگ
زد و علاقه مندان زیادی پیدا کرد»
طوری که در بالا تذکار گردید، حیدری

این که عشقری کیست و چگونه زندگی
کرد، زمانی که حیدری وجودی در قید
حیات بودند و یک تن از همنشینان
عشقری بود من در مورد خصایل
و سجایای عشقری پای صحبت های
وی نشستم از زبان وجودی شنیدم که
عشقری بی نهایت ارادت مند و مخلص
حضرت ابوالمعانی بیدل بود و همین که
نام بیدل در میان می آمد از چشمان
حضرت عشقری اشک سرازیر می شد
و به اشتیاق تمام می گفت: «در دنیا دیدار
میرزا صاحب نصیسم نشد، اگر در عقبا به
دیدارش نایل گردم.»
در کل عشقری مرد حلیم، خوش
برخورد و مهربان بود.
عشقری صاحب در شهر کابل دیده به
جهان گشود، نیاکانش حرفه ی بازرگانی
داشتند.
وی در کودکی پدر، مادر و برادر خود

از صد خویش، یک همسایه پیش!

حمید

پند می گیرد و خربوزه از خربوزه رنگ.
یعنی بدان گونه که خربوزه ها در مجاورت
همدیگر هم رنگ می گردند، همسایه
هانیزالگری رفتار اجتماعی و فرهنگی برای
همدیگر محسوب می گردند
هرگاه مردم کابل هوسانه یی می پختند،
مقداری برای همسایگان نیز می فرستادند
و این غذای فرستاده شده را همسایگی می
نامیدند. آنان عقیده داشتند که غذای خوب
را نباید بدون همسایه خورد، در غیر آن حق
مهمان نواز، صمیمی، خوش برخورد و
روشن نگر بودند. قناعت یکی از بارزترین
خصلت کابلیان بود.
گرچه بعضی ها چنین پندارها را عقاید
خرافی می خوانند، اما همین عقاید ولو
اگر خرافی هم باشند، تنظیم کننده زندگانی
اجتماعی مردم بوده، حاوی نکات مثبتی
می باشد که چیز دیگری را به آسانی نمی
توان جاگزین آنها ساخت. مثل اینکه به
کودکان تلقین می کردند که:
- اگر روی دیوارها خط خط کنی، پدرت
قرضدار می شه.
- شکستن شاخه درخت جوانمردی داره.
- ادرار نمودن در آب روان، گردن بستگی
داره.
- تف کردن به آتش گناه عظیم داره.
هیچ کدام اینها خالی از منطق نبوده
است. حفظ نظافت و زیبایی شهر، عدم
صدمه به سرسبزی محل و پاک نگهداشتن
محیط زیست را القا می نمود و از سوی
دیگر حرمت گذاری به عقاید پیشینیان
بود.
مأخذ:
۱- شعور- داکتراسدالله - نظم اجتماعی
در فرهنگ مردم کابل
۲- ویکی پیدیا

فرزندان شان همسری نمی گزیدند و حتی
اگر مشکلی در خانواده شان پیش می آمد،
برای مشوره به او که محرم راز شان بود
مراجعه می نمودند. مشکلات اجتماعی
به وسیله کلاترهای گذر حل و فصل
می گردید ولی هرگاهی که مسایل خرید
و فروش املاک، قتل و سرقت و یا مسأله
بزرگتر دیگری در بین آنها پیدا می شد در
آن وقت باید به کوتوالی و محاکم شرعی
مراجعه می کردند. حلقه دیگری نیز بالاتر
از وکلای گذر وجود داشت که آن نیز به
تشکیلات دولتی وابستگی نداشته به حل
مسایل شرعی مردم می پرداخت. در رأس
این حلقه ها عرفایی قرار داشتند که کابل
زمین به حوزه های نفوذ آنها تقسیم شده
بود.

مناطق خواجه رواش، خواجه چاشت،
خواجه بغرا، بابه قشقار، پاچا صاحب
و امثال اینها یادگار حوزه همین پیره های
طریقت اند. کثرت وجود مزارهای چنین
عرفادر هر کوچه و پس کوچه شهر کابل
شاهد دیگری برین مدعا می توان بود.
نظام همسایه داری کابلیان قدیم نمونه
نادری است در همزیستی اجتماعی؛ زیرا
روابط همسایگان و اهل محل یا کوچگی
هایی که از چندین نسل در کنار هم زیسته
بودند، روابطی میان خانواده ها می آفرید
که نزدیک تر از رابطه بین اعضای یک
خانده می بود. از همین روست که مردم
کابل ضرب المثلی دارند که می گوید: از
صد خویش، یک همسایه پیش!

این روابط نزدیک در بین مردم چنان
مقامی یافته بود که می گفتند: حق خدا
و حق همسایه یعنی همسایه پس از
خداوند (ج) بر ما حق احترام و سپاس دارد.
تأثیرگذاری همسایگان در شهر کابل به
حدی بود که گفته اند همسایه از همسایه

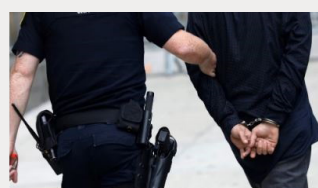
بیش از آنکه خود را مسئول نظم اجتماعی
بدانند، به عنوان گردآورنده مالیات دولتی
عمل می کردند.
لذا مردم کابل برای تنظیم حیات
اجتماعی خود تشکیلاتی را به میان آوردند
که از زمانه های قدیم تا آغاز صدارت
شهید محمد داوود در سال ۱۳۳۲ش
به همان شکل باستانی خود زنده بود و
در حیات اجتماعی مردم کاربرد عملی
داشت. عمده ترین صورت این تشکیل،
کلاترهای گذر بود که توسط مردم، از میان
مردم محل انتخاب می گردیدند. این
صورتی ازدموکراسی عنعنوی شهری بود
که در دیگر جا ها نظیر کمتری داشت. این
هرگذر کلاتر خاص خود را داشت. این
کلاتر ها به اساس فهم، دانش، تدین،
خوشنامی در محل و محبوبیت در میان
مردم گذر؛ هرگاه یک بار انتخاب می
گردیدند تا زمانی که مردم از آنها راضی
می بودند به کار خود ادامه می دادند.
وظیفه کلاترری امری بود داوطلبانه و
بدون کدام پاداش مادی.

آنها به حل اختلافات مردم محل خود می
پرداختند، در تنظیم مراسم های ملی مردم
را بسیج می ساختند. در جنگها جوانان
رابرای دفاع از وطن آماده می گردانیدند،
معاملات مردم محل را در صورت
ضرورت هماهنگی می بخشیدند. اهالی
گذر رادر معاملات خوشی و سوگواری شان
مشوره می دادند و در صورت ضرورت به
جلب کمک برای آنان می پرداختند. درین
گونه معاملات به عنوان ولی خانواده های
بدون سرپرست و یتیمان، نقش ایفا می
کردند و بالاخره روابط مردم را با ادارات
دولتی بر قرار می ساختند.
گاهی اعتماد مردم بر این کلاترها
در حدی بود که بدون مشوره آنان برای

قبلاً شهر کابل در آغوش سلسله
کوه های شیردروازه و آسمایی در دولب
رودبار کابل مثلی را تشکیل می داد که
رأس آن در تنگی نوآباد کنونی به جانب
غرب (یعنی محل به هم نزدیک شدن
دوسلسله کوه مزبور) قرار داشت. به دور
این شهر کهن دیوار ستبری کشیده شده
بود که به قلعه شاهی و دژ استوار نظامی
بالاحصار پیوند می شد. اسم کابل
در تاریخ گذشته ما به سه عنوان متفاوت
به کار گرفته شده است. این خود قدامت
کابل زمین و فرهنگ باستانی، گشن ریشه
آن را می رساند.
ویژگی موقعیت کابل تنها به تصادم
فرهنگ ها محدود نمانده، بلکه در طول
تاریخ محل رویارویی سپاهیان امپراتوری
های گونه گون و میدان زور آزمایی جهان
خوران و متجاوزین با مردم این سر زمین
بوده است. این برخورد های نظامی و
فرهنگی عناصر جالب توجهی در فرهنگ
کابلیان آفریده است که اختصاص به همین
شهر داشته است.
از آنجایی که فرهنگ، گسترده ترین پدیده
در زندگی آدمیست؛ تمامی قواعد تنظیم
کننده و سمت دهنده کنش فردی و اجتماعی
و همچنان مظاهر مادی زندگی او را شکل
می دهد. پس از سقوط کابل شاهان، نظام
اداری عنعنوی کابل از بین رفت و نظام
تازه یی که مطابق به اساسات آیین جدید
بود، به سبب دور ماندن کابل از حوزه های
مرکزی قدرت که گاهی بلخ بود و زمانی
بخارا، وقتی غزنی بود و هنگامی هم هرات
و بالاخره قندهار؛ به صورت اساسی در
اینجا به میان نیامد. بنابراین مردم کابل
مجبور شدند خود نظامی بیافرینند که
مسئولیت تأمین نظم اجتماعی را به عهده
داشته باشد. چون نمایندگان قدرت مرکزی

آذربایجان ۹ تن را به اتهام توطیه به کودتا بازداشت کرد

حکومت و ترور شخصیت های برجسته و مقامات ارشد» بود. در ماه اپریل ۶ تن نیز بازداشت شدند. ایران و آذربایجان از نظر تاریخی روابط چندین دوستانه ای نداشته اند. تهران بیم دارد که اسرائیل، تامین کننده اصلی سلاح برای آذربایجان، ممکن از خاک آذربایجان برای حمله به ایران استفاده کند.

مقامات در آذربایجان گفتند که ۹ تن را به ظن ارتباط با اداره خدمات سری ایران و برنامه ریزی کودتا و ترور در این کشور بازداشت کرده اند. وزارت داخله، خدمات امنیتی و لوی خارتوالی آذربایجان اعلام کردند که نیرو های تفیذ قانون در آذربایجان افرادی را که «برای اداره خدمات سری ایران کار می کردند» بازداشت کردند. در بیانیه نام ۹ نفر ذکر شده، اما افزوده که چندین نفر دیگر نیز بازداشت شده اند. در بیانیه هم چنین آمده است که این گروه در حال برنامه ریزی «سرنگونی خشونت آمیز

پیشروی نیروهای اوکراین در شهر باخموت

کشور، ساحات زیادی را در شهر باخموت از تصرف نیروهای روسیه آزاد کرده اند. نظامیان اوکراین مدعی اند که در چند روز گذشته در حدود ۲۰ کیلومتر در اطراف شهر باخموت پیشروی کرده اند. این در حالی است که وزارت دفاع روسیه در یک اعلامیه از کشته شدن دو قوماندان نیروهای خود در جریان درگیری در شرق اوکراین خبر داده است.

وزارت دفاع اوکراین از پیشروی نیروهای این کشور در شهر باخموت خبر داده اند. در اعلامیه وزارت دفاع اوکراین آمده است که نیروهای این

آسیا ته جو بایدن سفر نیمگري پرېښود

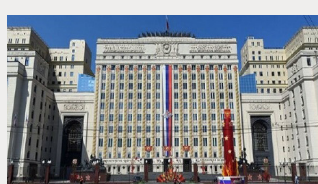
ونه تونېږي. جاپان کې د ۷ سترو هېوادونو سرمشريزه ددغه هېواد په هیروشیما کې د می له ۱۹ تر ۲۱ مې جوړېږي، چې په کې د اقلیمي امنیت په اړه خبرې کېږي او په پام کې وه چې بایدن به بیا استرالیا ته د هند، جاپان او استرالیا له مشرانو سره په څلور اړخیزه سرمشريزه کې کانون کوي.

د امریکا ولسمشر جو بایدن هود وکړ چې آسیا ته سفر رالاند او امریکا ته د امریکایي پوښو په تړاو بحث کې خان کانگرس ته ورسوي. په پام کې وه چې نوموړی به مخکې له دې چې پاپوا گیني او استرالیا ته ولاړ شي، جاپان کې د ۷ سترو هېوادونو سرمشريزه کې کانون وکړي. په پام کې ده چې ولسمشر بایدن په جاپان کې له سرمشريزې ختمېدو وروسته ژر وانشنگن کې کانگرس ته راستون شي. کانگرس کې د پوښو په اړه باب د بحث او خبرو ناکامي به ددې لامل شي چې امریکا د پوښو په ورکولو

روسيه:

سیستم پاتریوت امریکا را در اوکراین منهدم کرده ایم

کرده است، که این خود باعث ایجاد تردیدهای عمده درباره تهدیدات موشک های دوربرد روسیه می شود. این ادعاهای روسیه پس از انتشار ویدیویی در شبکه های اجتماعی مطرح شد که صحنه هایی از وقوع انفجاری بزرگ را نشان می دهد. در پایان این ویدیو، به نظر می رسد انفجاری روی زمین رخ داده که حساب های شبکه های اجتماعی طرفدار روسیه ادعا کرده اند که مربوط به انهدام دیپوی موشکی پاتریوت است که اخیراً توسط امریکا به اوکراین اهدا شده است.

وزارت دفاع روسیه مدعی شد که در جریان حمله شدید به پایتخت اوکراین، سیستم پرهزینه «پاتریوت» ارسالی از امریکا را با موشک مافوق صوت «کینژال» هدف قرار داده و منهدم کرده است. با این حال، اوکراین اما از سوی مدعی شد که تمام ۶ موشک کینژال شلیک شده توسط روسیه را سرنگون

تأکید کفیل و معاون سیاسی ریاست الوزرا بر مبارزه با مواد مخدر

د کفیل ریاست الوزرا در دیدار با معین مبارزه با مواد مخدر وزارت امور داخله بر مبارزه با مواد مخدر و تقویت امنیت شهروندان تاکید کرد. دفتر مطبوعاتی ریاست الوزرا دیروز با نشر این خبر گفته است: مولوی عبدالکبیر کفیل و معاون سیاسی ریاست الوزرا با مولوی عبدالحق معین مبارزه با مواد مخدر وزارت امور داخله دیدار کرد.

کفیل ریاست الوزرا در دیدار با معین مبارزه با مواد مخدر وزارت امور داخله بر مبارزه با مواد مخدر و تقویت امنیت شهروندان تاکید کرد. دفتر مطبوعاتی ریاست الوزرا دیروز با نشر این خبر گفته است: مولوی عبدالکبیر کفیل و معاون سیاسی ریاست الوزرا با مولوی عبدالحق معین مبارزه با مواد مخدر وزارت امور داخله دیدار کرد.

د ملگرو ملتونو د خوړو او کرنې استازی:

له افغانستان سره همکاري ته لېواله یوو

مدیریت د پروژو پلي کولو، په افغانستان کې ۷مخ دغه لېوالتيا څرکنده کړه. او بود د افغانستان کې

په افغانستان کې د ملگرو ملتونو سازمان د خوړو او کرنې (FAO) استازی ریچارد ترینچارد وايي، چې نړيواله ټولنه افغانستان سره همکاري ته لېواله ده. نوموړي دا خبرې افغانستان ته د خپل سفر پر مهال د او بو او انرژي وزارت د او بو معین سره د کتنې پر مهال وکړې او یاد وزارت سره یې د گډو همکاريو

وزیر اطلاعات و فرهنگ خواستار گسترش همکاری های فرهنگی میان افغانستان و ایران شد

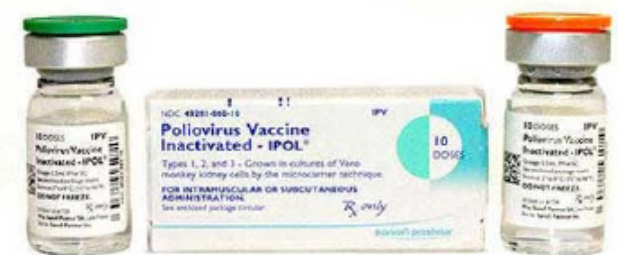
ملا خیرالله خیرخواه سرپرست وزارت اطلاعات و فرهنگ، در دیدار با معاون سفارت جمهوری اسلامی ایران در کابل گفت: اکنون فرصت همکاری های همه جانبه به خصوص در بخش فرهنگ میان دو کشور فراهم شده است و ما خواستار گسترش این روابط هستیم.

به گزارش آژانس باختر؛ در این دیدار سیدحسین مرتضوی معاون سفارت جمهوری اسلامی ایران مقیم کابل، در صحبت هایش گفت که مردم ایران و افغانستان فرهنگ مشترک دارند و این دو کشور با هم دوست اند. او هم برنوبه خود خواهان توسعه روابط میان

یونیسف:

کودکان زیادی در افغانستان واکسین پولیو نشده اند

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) می گوید که هزاران کودک در افغانستان واکسین پولیو (فلج) نشده اند. (اطفال) دریافت نکرده اند. این سازمان در یک پیام ویدیویی اعلام کرده که واکسین برای کودکان افغان بسیار ۷ص

آغاز کار داکتر زن ترکمنستانی در زایشگاه تورغندی هرات

از داکتران اعزامی به افغانستان گفته است آنها در زایشگاه تورغندی هرات آغاز به کار کرده اند و خدمات لازم را به زنان ارائه می دهند. وزارت خارجه ترکمنستان می گوید پیش از اعزام این داکتران، در سوم ماه می زایشگاه تورغندی را بازسازی و ادویه و تجهیزات لازم را هم به این مرکز اهدا کردند. گفته شده سه داکتر ترکمن تا پایان ماه ۷ص

وزارت خارجه ترکمنستان در اعلامیه ای گفته است که این کشور در یک اقدام بشردوستانه، سه داکتر زن به افغانستان اعزام کرده است. این وزارت با نشر تصاویری

د نورستان جهادي مدرسه پرانیستل شوه

عالمانو، جهادي شخصیتونو، ولسي مشرانو، د مدرسې استادانو او طالبانو حضور درلود. په دغو مراسمو کې مولوي حبيب الله آغا د علم او پوهې د ارزښت په اړه تفصیلي وینا وکړه او د نورستان خلک یې وهڅول ترڅو خپل اولادونه په مدرسو او ښوونځیو کې شامل کړي. ورته مهال نوموړي د لغمان ولایت د پوهنې له ریاست او جهادي مدرسې څخه هم لیدنه وکړه او اړوندو مسئولینو ته یې لازمي سپارښتنې وکړې.

جهادي مدرسه پرانیستله. د پرانیستې په دغو مراسمو کې د نورستان والي، کن شمېر دیني

د پوهنې وزارت سرپرست مولوي حبيب الله آغا نورستان ته د خپل سفر په ترڅ کې د دغه ولایت

باریدن ژاله در بدخشان دهها رأس مواشی را از بین برد

باریدن شدید ژاله در ولسوالی خاش بدخشان، دهها رأس مواشی را تلف کرده است. قاری قطب الدین دهنوی، رییس زراعت، آبیاری و مالداري بدخشان می گوید که از اثر باریدن شدید ژاله در قریه شهران مرکز ولسوالی خاش این ولایت، دهها رأس مواشی تلف شده است. به گفته وی، علاوه بر تلف شدن مواشی تعدادی از چوپان ها نیز زخمی شده اند. ولسوالی خاش بدخشان از ولسوالی های سردسیر این ولایت است که زراعت در آن کمتر است و خیلی از باشندگان این ولسوالی مصروف مالداري می باشند.

مناسب شأن فرد مؤمن نیست که اوراق حاوی کلمات مقدسی را به بی حرمتی بگذارد.